

Elinvoimajaosto

Aika 05.10.2023 klo 16:30 - 19:24

Paikka Kaupungintalo, valtuustosali

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 31	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 32	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
§ 33	Uusiutuvat energiamuodot elinvoiman näkökulmasta / Biokaasulaitos -hanke	6
§ 34	Aurinkoenergian tuotantomahdollisuuksien selvitys Orivedellä	10
§ 35	Tiedoksi saatettavat asiat	13

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Kahilaniemi Sini	16:30 - 19:24	Puheenjohtaja	
	Kahelin Reijo	16:30 - 19:24	Varapuheenjohtaja	Puheenjohtajana pykälät 31-33, kello 16.30 - 18:02
	Jakara Heidi	16:30 - 19:24	Jäsen	
	Kymäläinen Sami	16:30 - 19:24	Jäsen	
	Raita-aho Timo	16:30 - 19:24	Jäsen	
	Viljanen Jussi	16:30 - 19:24	Kaupunginhallituksen puheenjohtaja	
	Kahelin Anne	16:30 - 18:56	Kaupunginhallituksen edustaja	
	Manner Anna	16:30 - 17:56	Kaupunginhallituksen edustaja	
	Sikala Touko	16:49 - 17:36	Kaupunginhallituksen edustaja	
	Ylistalo Maija	16:30 - 18:06	Kaupunginhallituksen edustaja	
	Aitolahti Annamari	16:30 - 18:52	Teknisen lautakunnan puheenjohtaja	
	Vihusaari Kimmo	16:30 - 18:52	Teknisen lautakunnan varapuheenjohtaja	
	Korri Erkki	16:30 - 17:50	Asiantuntija	

Muu	Kuusisto Juha	16:30 - 19:24	Esittelijä	
	Suhonen Irene	16:30 - 19:24	Sihteeri	
	Antti Kivikko	16:30 - 19:24	Asiantuntija, kaavoituspäällikkö	
	Lilja Marjatta	16:30 - 18:02	Asiantuntija, talous- ja hallintojohtaja	
	Matti Vesava	16:30 - 18:06	Asiantuntija, tekninen johtaja	

Allekirjoitukset

Sini Kahilaniemi
puheenjohtajaReijo Kahelin
puheenjohtaja
(§:t 31-33)Irene Suhonen
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

31 - 35

Pöytäkirjan tarkastus

Orivedellä (pvm)

Sami Kymäläinen
pöytäkirjantarkastaja

Heidi Jakara
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Yleisessä tietoverkossa 13.10.2023 kello 13.00 alkaen.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Elinvoimajaosto 05.10.2023 § 31

Päätösehdotus

Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Esittelijänä kokouksessa toimii kaupunginjohtaja, koska elinvoimajohtaja on estynyt osallistumaan kokoukseen (hallintosääntö § 4).

Päätös

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Elinvoimajaosto 05.10.2023 § 32

Päätösehdotus

Pöytäkirjantarkastajiksi ovat vuorossa Reijo Kahelin ja Sami Kymäläinen.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Sami Kymäläinen ja Heidi Jakara.

Elinvoimajaosto	§ 41	23.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 80	11.04.2023
Elinvoimajaosto	§ 33	05.10.2023

Uusiutuvat energiamuodot elinvoiman näkökulmasta / Biokaasulaitos -hanke

Elinvoimajaosto 23.11.2022 § 41

Valmistelija Elinvoimajohtaja Tuija Aro

Kiinnostus uusiutuvia energiamuotoja kohtaan on entisestään kasvanut Ukrainan sodan seurauksena syntyneen energiakriisin myötä. Energian hintojen nousu on lyhentänyt investointien takaisinmaksuaikoja, mikä on osaltaan lisännyt kiinteistönomistajien kiinnostusta edes osittaiseen energiaomavaraisuuteen.

Kaupunkia uusiutuviissa energiamuodoissa kiinnostaa ekologinen kestävyys ja vastuullisuus mutta myös taloudellinen näkökulma. Taloudellinen hyöty voidaan saada omasta edullisesta energiatuotannosta tai esim. kiinteistöveroina ulkopuolisen toimijan omistamista kohteista.

Orivedellä on jo tehty useita valtuustoaloitteita aurinkopaneelien asentamisesta kaupungin kiinteistöjen katoille. Aurinkopaneelit tuottavat edullista sähköä kiinteistöjen tarpeisiin ja auttavat samalla kaupunkia saavuttamaan Hinku-tavoitteitaan. Elinvoimajaoston järjestämällä tutustumismatkalla Urjalan tuulivoima-alueelle kuultiin tuulivoiman hyödyntämisen haasteista ja hyödyistä kunnan näkökulmasta. Jätevesien käsittelyn yhteydessä syntyvän biokaasun hyödyntämistä Orivedellä ei ole selvitetty ja siinä saattaakin piillä mielenkiintoinen tulevaisuuden mahdollisuus tuottaa sähköä ja lämpöä.

Esittelijä Elinvoimajohtaja Tuija Aro

Päätösehdotus Kuullaan esitykset uusiutuvista energiamuodoista ja käydään lähetekeskustelu.

Päätös Elinvoimajaosto esittää kaupunginhallitukselle, että
1. tehdään esiselvitys isomman mittakaavan aurinkoenergian rakentamismahdollisuuksista. Esiselvityksessä tarkastellaan aurinkoenergian hyötysuhde ja toteutusmahdollisuudet Orivedellä.
2. tehdään hankemahdollisuuksien esiselvitys jätevesien käsittelyn yhteydessä syntyvän biokaasun hyödyntämisestä.

Lisäksi pyydetään puolustusvoimilta lausunto tuulivoiman toteuttamisen rajoitteista Orivedellä. Selvitetään asiaa myös maakuntaliitolta.

Kaupunginhallitus 11.04.2023 § 80

Valmistelija Talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja

Elinvoimajaosto	§ 41	23.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 80	11.04.2023
Elinvoimajaosto	§ 33	05.10.2023

Jätevesien käsittelyn yhteydessä syntyvän biokaasulaitoksen hankesuunnittelusta on käyty keskustelua paikallisen asiantuntijan kanssa ja häneltä on pyydetty tarjous asiaa koskevasta esiselvityksestä.

Korri & co oy:n tarjous asiantuntijapalvelusta on liitteenä kokoukseen osallistuville työtilassa. Koska tarjous sisältää yrityksen liikesalaisuuksia, sitä ei viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.2 §:n 20-kohdan perusteella liitetä esityslistaan ja pöytäkirjaan.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus hyväksyy Korri & co oy:n tarjouksen biokaasulaitoksen esiselvityksen laatimisesta.
Päätös	Keskustelun aikana kaupunginhallituksen jäsen Sami Kymäläinen esitti, ettei esiselvitystä aloiteta sen kustannusten vuoksi. Touko Sikala kannatti Sami Kymäläisen tekemää esitystä. Suoritetussa kättenostoäänestyksessä kaupunginjohtajan ehdotusta kannattivat kaupunginhallituksen jäsenet Jussi Viljanen, Ilkka Hjerppe, Anne Kahelin, Anna Manner, Eliisa Suhonen, Maija Ylistalo ja Timo Raita-aho. Sami Kymäläisen tekemää esitystä kannattivat kaupunginhallituksen jäsenet Sami Kymäläinen ja Touko Sikala. Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin äänin 7-2. Merkittiin, että Erkki Korri Korri & co oy:stä sekä elinvoimajohtaja Tuija Aro ja tekninen johtaja Matti Vesava olivat asiantuntijoina paikalla asian käsittelyn aikana.

Elinvoimajaosto 05.10.2023 § 33
555/14.04.00/2022

Valmistelija	Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto
	Korri&Co Oy:n on laatinut raportin, jossa tarkastellaan mahdollista Oriveden kaupungin jätevedenpuhdistamon biokaasulaitosinvestointia. Raportti sisältää seuraavat asiat: Taustatietoa Tähtiniemen jätevedenpuhdistamosta Ongelmat nykyisessä prosessissa • Logistiikka • Ravinnehuhtoumat • Pikakompostorin toiminta • Kustannukset Biokaasulaitos

Elinvoimajaosto	§ 41	23.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 80	11.04.2023
Elinvoimajaosto	§ 33	05.10.2023

- Biokaasulaitoksen syöte
- Biokaasulaitoksen sijoittuminen
- Biokaasulaitoksen prosessikaavio
- Biokaasulaitoksen tuotto
- Biokaasun hyödyntäminen
- Mädätysjäännös
- Biokaasulaitoksen käyttökustannukset
- Biokaasulaitoksen mahdollistamat kustannussäästöt

Investointi biokaasulaitokseen

- Investointituet
- Investointilaskelma

Vaihtoehto omalle biokaasulaitokselle

- Biokaasulaitoksen tarjoaminen ulkopuoliselle operaattorille
- Puhdistamolietteen kuljetus muualle

Kaupungin edustajat (kaupunginjohtaja, tekninen johtaja, puhdistamon hoitaja) ja Korri&Co Oy:n edustaja kävivät tutustumassa Forssan jätevedenpuhdistamoon 25.9.2023, jossa on yli 20 vuotta tehty puhdistamolietteestä biokaasua. Vierailun sisällöstä kerrotaan kokouksessa.

Kokoukseen on kutsuttu osallistumaan tähän asiaan Teams:in kautta kaupunginhallitus ja tekninen lautakunta.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus

Elinvoimajaosto päättää

1. kuulla Korri&Co Oy:n laatiman raportin esittelyn, jossa tarkastellaan mahdollista Oriveden kaupungin jätevedenpuhdistamon biokaasulaitosinvestointia.
2. esittää että kaupunginhallitus nimeää asian jatkovalmistelua varten työryhmän, jossa on edustus tekniikka ja ympäristöpalvelukeskuksesta, elinvoimapalveluista, talous- ja hallintopalveluista sekä luottamushenkilöedustus.
3. esittää kaupunginhallitukselle, että työryhmän tehtävänä on Korri&Co Oy:n raporttia hyödyntäen valmistella mahdollisen biokaasulaitosinvestoinnin toiminnalliset, taloudelliset ja ympäristönäkökulmat. Työryhmän valmistelun perusteella tekninen lautakunta ja kaupunginhallitus ottavat kantaa, esitetäänkö biokaasulaitoksen investointia valtuustolle siten, että se rakennettaisiin Tähtiniemen jätevedenpuhdistamolle. Investointi voisi olla mahdollinen aikaisintaan vuonna 2025 ja investoinnin toteuttaminen edellyttää asian käsittelyä talousarviossa.
4. esittää kaupunginhallitukselle, että työryhmän valmistelussa tulee selvittää investointituki, joka on Korri&Co Oy:n raportin mukaan edellytys sille, että hanke olisi kannattava.
5. esittää, kaupunginhallitukselle, että työryhmän esitys tulee valmistua 30.4.2024 mennessä.

Elinvoimajaosto	§ 41	23.11.2022
Kaupunginhallitus	§ 80	11.04.2023
Elinvoimajaosto	§ 33	05.10.2023

6. esittää kaupunginhallitukselle, että työryhmällä on oikeus käyttää ulkopuolista asiantuntijaa asian valmistelussa.

Päätös

Esittelijä muutti päätösehdotuksen kohtaa 5 seuraavasti: esittää kaupunginhallitukselle, että työryhmän esitys tulee valmistua 31.3.2024 mennessä.

Päätösehdotus hyväksyttiin muutetun ehdotuksen mukaisesti.

Aurinkoenergian tuotantomahdollisuuksien selvitys Orivedellä

Elinvoimajaosto 05.10.2023 § 34
498/14.04.01/2023

Valmistelija

Kaavoituspäällikkö Antti Kivikko

Ympäristöministeriö julkaisi 2.3.2023 avustushaun vihreän siirtymän investointihankkeiden edistämiseksi. Haku oli tarkoitettu kunnille ja maakuntien liitoille vihreän siirtymän investointihankkeiden kaavoitukseen, lupamenettelyyn ja niihin liittyviin selvityksiin. Määrärahaa ilmoitettiin olevan jaettavissa yhteensä 2,6 miljoonaa euroa. Hakuaika oli 2.3.-18.4.2023.

Hakuilmoituksen mukaan:

”Avustuksella edistetään vihreää siirtymää ja hallitusohjelman tavoitteita Suomen hiilineutraaliudesta vuonna 2035. Ilmasto- ja luontokriisin ratkaiseminen vaatii luonnonvarojen kestävästä käytöstä sekä merkittäviä investointeja vihreään siirtymään. Vihreä siirtymällä tarkoitetaan muutosta kohti ekologisesti kestävästä taloutta ja kasvua, joka ei perustu luonnonvarojen ylikulutukseen, vaan nojaa vähähiilisiin sekä kiertotaloutta ja luonnon monimuotoisuutta edistäviin ratkaisuihin.

Avustusten tarkoituksena on lisätä resursseja vihreää siirtymää tukevien investointihankkeiden kaavoitukseen sekä lupamenettelyyn ja siten nopeuttaa hankkeiden toteuttamista. Avustuksilla edistetään maakuntien liittojen ja kuntien riittäviin selvityksiin ja vuorovaikutukseen perustuvaa kaavoitusta ja lupamenettelyjä.”

Oriveden kaupunki jätti hakuun kolme avustushakemusta, jotka olivat otsikoiltaan seuraavia:

- Uusiutuvan energian käyttö- ja tuotantomahdollisuuksien selvitys Oripohjan nykyisellä yritysalueella sekä laajennuksella
- Vedyn/biokaasun tankkausasema valtatie 9 sekä kantateiden 58 ja 66 läheisyyteen
- Aurinkoenergian tuotantomahdollisuuksien selvitys Orivedellä

Avustushaun päätökset saapuivat kesäkuussa. Kaupungin hakemuksista ”Aurinkoenergian tuotantomahdollisuuksien selvitys Orivedellä” sai myönteisen avustuspäätöksen. Muihin hakemuksiin päätökset olivat kielteisiä. Orivesi oli ainoa avustusta saanut kunta Pirkanmaalla.

Ympäristöministeriö myönsi kaupungille selvitykseen valtionavustusta seuraavasti:

”Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat enintään 40 000 euroa. Avustuksen saaja osallistuu hankkeeseen omarahoitusosuudella 12 000 euroa. Avustuksen saajan toteutuneista kustannuksista korvataan enintään 28 000 euroa, mikä on 70 % hyväksyttävistä kustannuksista. Mikäli omarahoitusosuus jää pienemmäksi kuin 30 % avustettavaksi hyväksyttävistä kustannuksista, maksetaan enintään 70 % hyväksyttävistä kustannuksista.”

Selvityksellä kartoitetaan aurinkoenergian tuotantoon soveltuvia alueita Oriveden alueella. Erityistä huomiota kiinnitetään sellaisten kohteiden löytämiseen, joissa aurinkovoimalan rakentamisalue sijoittuu pääosin muuten joutomaata olevalla alueelle (esim. entiset kaatopaikat, maankaatopaikat, entiset ja käytöstä poistuvat louhos- ja kaivosalueet, entiset turvetuotantoalueet jne). Selvityksen tavoitteena on löytää sellaiset mahdolliset aurinkovoimalan sijoittumisalueet, jotka eivät vähennä merkittävästi metsäalaa tai viljelykäytössä olevaa peltoalaa. Selvityksessä tarkastellaan koko kunnan aluetta, sekä Oriveden kaupungin että yksityisten omistamia alueita. Selvitys tarjoaa mahdollisuuden saada muuten vajaakäytöllä olevia alueita tuottavaan käyttöön edistämään vihreää siirtymää. Selvitys nostaa esiin potentiaaliset kohteet, joiden toteutuminen edellyttää maanomistajien sekä aurinkovoimaloita toteuttavien toimijoiden yhteistyötä.

Selvityksen sisältö:

- Aurinkoenergian tuotantoon soveltuvat alueet Orivedellä
- Erityishuomio joutomaihin/vajaakäytöllä oleviin alueisiin
- Tunnistetaan alueet, joille aurinkoenergian tuotannon rakentaminen ei merkittävästi vähennä metsän tai viljelykäytössä olevan pellon pinta-alaa
- Esimerkkialueita: käytöstä poistuneet kaatopaikat ja maankaatopaikat, entiset ja käytöstä poistuvat louhos- ja kaivosalueet, entiset turvetuotantoalueet, viljelykäytöstä poistuneet entiset pellot, joita ei ole metsitetty jne.
- Tekninen ja lainsäädännöllinen selvitys edellytyksistä sekä mahdollisuuksista sijoittaa aurinkoenergian tuotantoa voimajohtolinjojen alle/rajoitusvyöhykkeelle sekä valta- ja kantateiden viereen.

Selvitys mahdollistaa potentiaalisten alueiden esiintuomisen alan toimijoille. Selvityksen avulla Oriveden kaupunki voi tarjota ja kilpailuttaa kaupungin mailla olevia aurinkovoiman tuotantoon soveltuvia alueita alan toimijoille, jotka voivat toteuttaa vihreän siirtymän yksityisiä investointeja. Selvitys tarjoaa myös tietopankin yksityisten omistamilla alueilla oleviin potentiaalisiin kohteisiin, jonka avulla alan toimijat voivat olla yhteydessä ja tiedustella maanomistajien kiinnostusta hankkeisiin. Selvitys tuo esiin aurinkovoiman tuotannolle otollisimmat alueet Orivedellä, joka osaltaan edesauttaa investointien toteutumista tunnistetuille alueille.

Selvitys auttaisi kartoittamaan laajemmin mahdollisia alueita kattavasti koko kunnan alueella ja arvioimaan sen perusteella vaihtoehtoja sekä pyrkiä edistämään hankkeiden toteutumista tunnistetuilla alueilla, sen sijaan että yksittäiset hankekehittäjät ehdottelevat yksittäisiä alueita aurinkoenergian tuotantoon. Aurinkoenergian tuotannon toteuttaminen muuten joutokäytössä oleville alueille tukisi vihreätä siirtymää uusiutuvan sähköntuotannon lisäämisellä, ilman että se vähentäisi merkittävästi metsäalaa tai viljelykäytössä olevaa peltoa.

Tavoitteena on laittaa selvitys sen valmistuttua kaupungin nettisivuille avoimesti jakoon, jolloin se voi toimia materiaalina aurinkoenergia-alan toimijoille sekä maanomistajille. Selvitys ei vaadi yksityisiltä maanomistajilta mitään, eikä tarkoita aurinkovoimalan rakentamista.

Selvitys osoittaa sellaiset potentiaaliset alueet aurinkovoimaloille, joissa voimala sijoittuisi joutokäytössä olevalle alueelle, ei siten merkittävässä määrin metsämaalle tai viljelykäytössä olevalle pellolle. Tällaisiin potentiaalsiin joutomaiden kohteisiin välittömästi yhdistyvät tuoreet hakkuuaukeat rajataan myös osaksi potentiaaliseksi tunnistettua kohdetta. Voimaloiden rakentaminen edellyttää edelleen maanomistajien ja aurinkoenergia-alan toimijoiden yhteistyötä sekä sopimista, kuten myös hankkeesta riippuvia lupaprosesseja.

Kaupungin tavoitteena on toteuttaa selvitys konsultin toteuttamana työnä. Selvityksen konseptia on avustuspäätöksen jälkeen tarkennettu. Tämän jälkeen on valmisteltu selvityksen hankintaa. KuHa Oy:n asiantuntijoiden kanssa on valittu konsulttipalveluiden puitesopimuksen kategoria, jonka kautta selvitys on mahdollista hankkia. Kategoriaan valitun kolmen toimijan kesken on järjestetty ns. minikilpailutus, jonka tarjousaika päättyi 18.9. kello 10.00. Kaikilta toimijoilta saatiin tarjous. Parhaillaan tämän tekstin kirjoittamisen aikaan on menossa tarjousten vertailu ja hankintapäätöksen valmistelu. Selvityksen hankinta tapahtuu hallintosäännön mukaisen toimivallan mukaan kaupunginjohtajan viranhaltijapäätöksellä, jonka tekeminen on tavoitteena vielä syyskuun aikana.

Kaupungilta pyydettiin myös esitys avustuksen saaneesta hankkeesta Pirkanmaan ELY-keskuksen järjestämään rakennetun ympäristön ajankohtaisseminaariin. Kaavoituspäällikkö piti esityksen tilaisuudessa. Liitteenä kokoukseen osallistuville seminaarin diaesitys.

Toimivalta

Hallintosääntö § 25

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus

Elinvoimajaosto merkitsee "Aurinkoenergian tuotantomahdollisuuksien selvitys Orivedellä" – selvityksen käynnistämisen tiedoksi.

Päätös

Elinvoimajaoston merkitsi tiedoksi "Aurinkoenergian tuotantomahdollisuuksien selvitys Orivedellä" -selvityksen käynnistämisen.

Lisäksi todettiin, että Business Tampereen kanssa on tärkeää syventää yhteistyötä aurinkoenergia -teemassa. Selvityksestä voisi myös mahdollisesti järjestää tilaisuuden maanomistajille sekä aurinkoenergiatoimijoille. Jatkoselvitykset avustuksen täysimääräiseksi hyödyntämiseksi koettiin tärkeäksi.

Tiedoksi saatettavat asiat

Elinvoimajaosto 05.10.2023 § 35

Merkitään tiedoksi seuraavat asiat

1.	Elinvoimajohtajan katsaus elinvoimayksikön ajankohtaisista asioista
----	---

Päätösehdotus

Elinvoimajaosto merkitsee asiat tietoonsa saatetuiksi.

Päätös

Elinvoimajaosto merkitsi tiedoksi kaupunginjohtajan antaman katsauksen ajankohtaisista kehittämishankkeista.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 31, § 32, § 33, § 34, § 35**Muutoksenhakukielto**

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (kVhL 50 § 2 mom.
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)